

339.854

Budapestre vonatkozó ujságcikke

Szerző: Magyar Imre
Cím: Fizesik a nyugdíjakat...

Forrás: Magyarország

Bn
(Hely)

1924. 8. 3
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Hely

Idő

Személy

Helyszá.

350.874.3. "1924"

Fizesik a nyugdíjakat...

— A Magyarország tudósítójától —

Augusztus másodika, szombat. A IX. kerületi állampénztár folyosóján már kora hajnalban gyülekeznek az emberek: fehérhaju aggastyánok, megtört öregasszonyok, fiatal lányok, fiúk, gyerekek. Az aranyparitásos fizetésre várakozó nyugdíjasok, özvegyek, árvák szomorú gyülekezete ez. A nap már magasra jár, amikor kinyílik a számfejtőhivatal ajtaja.

— Mindenki adja be a fizetési könyvét, aztán várjon nyugodtan — hallatszik belülről egy rekedt férfihang.

Tizenhárom gyermekem van...

Kisvártatva már kezdik visszaadni a számfejtett könyveket.

— Ötszáz ezer koronát kapok, — mutatja a könyvét egy halványarcú öreg néni. — Huszonkét évig szolgált az uram. Szegény János...

— Nekem csak kétszáz adnak — lép oda egy másik tüpörödött asszonyság.

— Harmincöt évig voltam községi jegyző, — szól közbe a szomszédja — és most kapok egy hónapra 700 ezer koronát.

A folyosó már egészen tele van. Az egykor elegáns tisztviselők, divatosruhájú méltóságos asszonyok most ütökopott, vásott, megviselt ruhákban szoronganak a számvevőség ajtaja előtt. Leülnek néhányan a folyosó kövére a fal tövébe. Mások papirzacskót húznak ki a zsebükből és állva megreggeliznek.

Tíz-tizenkét éves leányka áll a tömegben. Egyik kezében könyv és nyugta, a másikban lekvárral megkent kenyérdarab. Amikor harapni akar, a szomszédja meglöki és lecsik az ennivalója. A sovány-kis teremtés elpirul, majd nagy csillogó könnyecsképek ülnek ki a szemesarkába.

Egy fakóruhás asszony áll az ablakmélyedésben. A feje át van kötve fehér zsebkendővel, a kezében a fizetési nyugtája.

— Huszonöt évig szolgált a férjem. Aztán meghalt. Én itt maradtam. Tizenhárom gyermekem van. Kapok havonta 387 ezer koronát. El kell pusztulnunk, uram... Elájultam ott a sorban, nem bírom az állást... Kimerültem... vizesruhát tettek a homlokomra...

A nyugdíjasok adója

A 33-as szobában hosszú embersor kigyózik a pénztárlakhoz. Egy csinos menyecske áll az ablak előtt. A pénztáros bankókat nyom a kezébe. Olvasni kezdi:

— Egy kettő... öt. Szegény mamám, mi lenne veled, ha a vöd nem keresne a te számodra is...

— Huszonnégy évig robotoltam — sóhajt a következő férfi — és ez a jutalma: ötszáz tizezer korona.

Fehérszakállas öreg ur áll a sorban. A kezében bot, arra támaszkodik.

— Egyetemi tanár voltam. Ötven évig küzdöttem a magyar kulturáért. Hetvennyolc éves vagyok. Csak azt nem tudom megérteni, miért von le tőlem az állam 20 aranykoronát adóra.

— Csak tizenkét óráig számfejtetek — hallatszik be az altiszt harsány hangja a folyosóról.

Nyugdíjasok és házbérek

A IV. kerületi állampénztárban még többen vannak, mint odaát. Hosszu kettesorban állanak a vármegeyház udvarán. Az állampénztár ajtaja be van csukva és csak kisebb csoportokban engedik be a nyugdíjakra várakozókat.

— Nyolcokor már itt voltam és még most se tudtam bejutni — siránkozik egy özvegyasszony.

— Azt kéne idehozni, aki az aranyparitást kitalálta — vág közbe egy kék-uniformisos férfi.

Hátulról tompa kopogás hallatszik. Két hosszú mankón bicog egy rokkant katona. Elmegy az ajtóig. Az ott állók odább húzódnak, hogy beérasszék. De hiába. Az ajtó nem nyílik ki neki sem. Visszafordul. Keserű vonások jelennek meg viharedzett arcán. Falábai nagyokat koppannak a kavesos udvaron.

— Elmehetnek haza — hangzik egy verejtékeshomlokú tisztviselő hangja a számfejtőhivatal ajtajából, — már nem számfejtünk senkinek sem, mert a pénztár nem győzi a kifizetést.

— Miből élünk? Mit együnk délben? — kiáltják a hullámzó tömegből.

— Vidékről jöttem be gyalog, — magyarázza emelt hangon egy ráncosarcú öreg a szomszédjának, — pénzem nincs, hazautazni nem tudok, evés nélkül a gyaloglást nem bírom. Mit csináljak itt hétfőig? Hogy az Isten verje meg azt az egész aranyparitást...

— Tizedikéig fizetik a nyugdíjakat — mondja az altiszt — tehát van még elég idő, hogy a pénzt mindenki megkaphassa.

— És ha a házigazdám fölmond, mert nem fizetek ötödikéig, akkor ki ad nekem lakást? — zugolódik egy ősz aggastyán.

A belügyminisztérium nem utálja a nyugdíjakat

A pénztárszoba egészen zsúfolt. A fő-

nök szobája előtt százával tolonganak, mindenki panaszkodni akar. Az egyik pénztáros előre jön a terem közepére és türelmeire kéri a nyugtalanokokat. És újra felhangzik a nyugdíjasok, özvegyek, árvák panaszos kérdése:

— Miből élünk? Elvesszünk éhen? Egy nyugalmazott számtiszt megmagyarázza, hogy a számvevőség nem tehet róla, hogy későn tudja számfejtetni a nyugdíjakat, hanem a rendszerben van a hiba. A pénzreváró sokaság pedig mindegyre nyomul előre a pénztárlak felé.

— Tessék nézni — szólit meg egy idős asszony —, itt van az utalványom. Személyesen sürgettem ki a belügyminisztériumban. Itt nem fogadják el tőlem; azt mondják, hogy postán kellett volna ezt ideküldeni. A belügyminisztériumban csak annak utalták ki eddig, aki maga ott utánajárt. Napokat töltöttem ott el és most mégse fizetik ki.

Ahol üres a számfejtőhivatal

A fővárosi számvevőség tágas termében csupán három nyugdíjas várakozik.

— Itt számfejtik a nyugdíjakat! — szólítom meg az egyik kiszolgált tisztviselőt.

— Itt bizony, kérem. Csakhogy ma nem számfejtetek.

— ?
— No igen. A nyugdíjat már tegnap mindenkinek elküldték postán. Én már a házbéremet is kifizettem belőle. Ma csak azért vagyok itt, mert az augusztusi különbözet iránt érdeklődöm...

Elgondolkozom magamban, hogy miért ne lehetett volna az állami nyugdíjasok pénzét is postán elküldeni? Ehhez persze a kormányának egy kis belátására, egy kis emberiségére, egy szemernyi kis jóakarására lett volna szükség.

Magyar Imre